

Республика Татарстан
Совет Верхне-Чершилинского
сельского поселения
Сармановского муниципального
района

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Югары Чыршылы авыл жирлеге
Советы

РЕШЕНИЕ

19.03.2021

КАРАР

№2

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районаның Чыршылы авыл жирлеге территориясендә россия Федерациясе дәүләт урман фонды жиренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Эйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Югары Чыршылы авыл жирлеге Уставы нигезендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән Югары Чыршылы авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм яңдан торғызу максатларында, Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Югары Чыршылы авыл жирлеге Советы карар итте:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Югары Чыршылы авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә көрмәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне күшымта нигезендә расларга.

2. Әлеге каарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo.tatarstan.ru) һәм «Сарман муниципаль районы» муниципаль берәмлекенең «Интернет» мәгълүмат – телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында (sarmanovo.tatarstan.ru) урнаштырырга.

3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Сарман муниципаль районы
Югары Чыршылы авыл жирлеге башчының

И. Н. Камалетдинов

Татарстан Республикасы Сарман
муниципаль районы Югары Чыршылы
авыл жирлеге Советының 19.03.2021
елның 2 нче номерлы каарына күшымта

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Югары Чыршылы авыл
жирлеге территориисендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм
физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә көрмәгән яшел
үсентеләрне кису тәртибе турында НИГЕЗЛӘМӘ

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе
Гражданлык кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясе Урман кодексы,
«Әйләнә-тире мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ
номерлы Федераль законның 61, 68 һәм 77 статьялары, халыкның экологик
имиинлеген тәэмин итү максатларында Югары Чыршылы авыл жирлеге Уставы
нигезендә эшләнде һәм Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районының
Югары Чыршылы авыл жирлеге (алга таба - авыл жирлеге) территориисендә, Россия
Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик затларның һәм юридик
затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән, яшел утыртмаларны кису
тәртибен билгели.

1. Төп тәшенчәләр

2.

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп тәшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма үсемлек (шул
исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы
агачлар һәм куаклар).

Табигый территорияләр-бердәм географик (климатик) шартларда
формалашкан жир рельефының, туфракның, үсемлекләрнең билгеле бер төрләрен үз
еченә алган хужалык эшчәнлеге белән кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр
участоклары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалыгы билгеләнешендәге
жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнен 50 проценттан да
ким булмаган өлеше үсемлекләр капламы белән мәшгуль булган аз төзелгән
участоклары.

Урман территорияләре-төрле функциональ билгеләнештәге табигый
территорияләр участоклары, алар табигый урман үсемлекләре белән капланган.

Агач -яңа утыртылган үсентеләрдән тыш, диаметры ачык беленеп торган
кимендә 5 см кәүсәле, 1,3 м биекләктәге үсемлек.

Куак - туфрак өслегеннән ук тармакланган, күпъеллык күпкәүсәле (агачтан
аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеке.

Әрәмәлекләр - нинди дә булса урында куе булып үсә торган үсемлекләр,
куаклар.

Яшел массив-бердәм идән барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган (15 яштән өлкәнрәк) агач үсә торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны заарлыштырып белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату.

Компенсацион яшелләндерү - 2 коэффициенты белән юк ителгән яки заарланган яшел утыртмаларны яңадан житештерү.

2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацыйон, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешенән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсешен тәэммин итү буенча бурычлар йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга үзләре белдергән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда - әлеге оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәге яки арендага алынган участокларда-юридик затларга, милекче гражданнарга яки арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, кулланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә каарга тиешләр.

2.4. Әлеге Нигезләмә, милек рәвешләренә карамастан, авыл жирлеге территориясендә агач-куак кисүгә бәйле проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алыш баручы гражданнарга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2.6. Жир участогын сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулы бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшел үсентеләр яшәешен тәэммин итү белән бергә яшел территорияләрне һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

3. Яшел үсентеләр ,агачлар, куаклар кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агач һәм куаклар кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе рәвешенәнә рәсмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүгэ рөхсәт алу өчен мөрәжәгать итүче авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән рәвештә (1 нче күшымта) хат-заявка бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткәрелү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелгән булырга тиеш. Гаризага түбәндәге документлар теркәп бирелә:

3.3.1. Шәхесне раслаучы документлар;

3.3.2. Вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы документ (әгәр мөрәжәгать итүче исеменнән вәкил эш итсә);

3.3.3. Кисәргә тиешле яшел үсентеләр белән якынdagы корылмаларга яки башка юнәлешләргә кадәр жир кишәрлеге схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлекенә хокук билгели торган һәм хокук раслый торган документларның расланган күчермәләре;

3.3.5. Россия Федерациясе салымнар һәм жыемнар турындагы законнары нигезендә түләнергә тиешле салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пеңялар, штрафлар, процентлар түләү буенча бурычлар булу (булмау) турында белешмәләр авария хәлләренә бәйле очраклар өчен бирелми (билгеләнә);

3.3.6. Биналар һәм корылмалар төзегәндә габаритларга эләгә торган яшел үсентеләр киселгән очракта, расланган проект документлары;

3.3.7. Кисү эшләре кагыла торган территорияләрнең хужалары белән яшел утыртмаларны кисү һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.8. Үсентеләрне утыртканда яки күчереп утыртканда инженер чeltärlәре вәкилләре белән жир эшләрен башкаруга ордер ачу белән килешенде.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты гариза-хат килгәннән соң, гариза бирүчегә әлеге төр эшләрне башкарку өчен рөхсәт алган маңуса оешмага мөрәжәгать итәргә кинәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак үсентеләренең санын, төрен, категориясен билгеләү максатыннан төзелә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен бәяне (түләүләрне) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы карары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкарку гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнен гамәлдә булу срокы-90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты гариза бирүче хат-гаризасы, яшел үсентеләрне техник тикшерү акты, киселгән агач өчен түләүне (түләүне) исәпләү нигезендә аывыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең аывыл жирлеге территориясенең яшел үсентеләр кисүгэ рөхсәт турындагы күрсәтмәсе проектиң әзерли.

3.6. Эшләрне башкаруга рөхсәт алган очракта, мөрәжәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче тарафыннан аывыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рөхсәт ителә.

3.9. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны егу, раскряжевка, төяү, чыгару эшләре башланган көннән оч көн эчендә гариза бируче хисабына башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.10. Территориянен кисү урынына якын урнашкан территориядә газон, яшел үсентеләр заарланган очракта, эшләр башкаручы, территориянен хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килештереп, әмма зыян китерелгән вакыттан ярты елдан да сонга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торғызу эшләрен башкара.

3.11. Агач кискән өчен түләүне башкармайча гына, агач һәм куаклар кисү авыл жырлеге башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда хәл ителергә мөмкин:

3.11.1. үткәру кисү тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкция яшел үсентеләр;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.11.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы агач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.11.4. авария тудыра торган (жимерелү куркыныч тудыра торган) агач һәм куакларны кисү.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәҗәгать итүчегә авыл жырлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшләндәрүне үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, коры һәм куркыныч тудыручы яшел үсентеләр 2 нче күшымта нигезендәге акт буенча комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы нигезендә, хужалык эшчәнлеге нәтижәсендә яки жир кишәрлекендә аны гражданга яки юридик затка милеккә тапшырганнан соң барлыкка килгән агач-куакларның үсемлекләре аның милке булып тора, аның үз теләге белән файдалана һәм эш итә.

3.15. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.15.1. рөхсәтсез яки рөхсәт белән, әмма рөхсәттә күрсәтелгән кишәрлектә, санда һәм рөхсәттә күрсәтелгән токымнар булмаган агачларны һәм куакларны кисү;

3.15.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.15.3. кәүсәне божралау яки төпләү (подсечка);

3.15.4. үсә торган агачларга һәм куакларга үсешне туктату дәрәҗәсенә кадәр зыян китерү;

3.15.5. агач һәм куакларга агынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү h. б. шундый;

3.15.6 Коры-сары агачларны рөхсәтсез кисү;

3.15.7. үсә торган агачларны һәм куакларны башкача заарлау.

3.16. Дәүләт урман фондында булган агач һәм куакларны кисү максус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Элеге Нигезләмәне бозып, агачларны һәм куакларны юк итү үзирекле кисү булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять җаваплылыгына тартылырыга тиеш. Элеге

Нигезләмә кагыйдәләрен үтәү авыл жирлеге территориясендә барлык гражданнар, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбүри.

4. Компенсацион яшellәндерү

4.1. Компенсацион яшellәндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк иту очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшellәндерү агачлар, қуаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, эмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк иту факты ачыкланганнан соң бер елдан да сонға калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшellәндерү гражданнарның яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә аларның хокукка каршы гамәлләре нәтиҗәсендә яшел үсентеләр заарлану яки юкка чыгу очракларында, аларның акчалары исәбенә башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә, яшел утыртмаларга китерелгән зыян табигый формада кайтарылырга тиеш - компенсация рәвешендә яшellәндерү: юк ителгән яшел утыртмаларны 2 коэффициенты белән яңадан торгызыу.

5. Яшел үсентеләрне шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыранда саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алыш барыла.

5.2. Яшellәндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшellәндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очраклarda зыянны каплау әлеге Нигезләмәнен 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация яшellәндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

6.1. яшellәндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивлarda сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге, авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшellәндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивлarda гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.

Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә көрмәгән Сарман муниципаль районының Югары Чыршылы авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне кису тәртибе турындағы нигезләмәгә
1 нче күшымта

Сарман муниципаль районы
Югары Чыршылы авыл жирлеге
Башкарма комитеты
Житәкчесенә

(оешманың исемен күрсәтергә
яки Ф. И. О., адрес)

Югары Чыршылы авыл жирлеге территориясендә агач-куак үсемлекләренең
чиklәнгән киселешенә ГАРИЗА

кишәрлегендә урнашкан агачларны, куакларны, агач-куак үсемлекләренең
(кирәклесенең астына сыйзарга) кисүне рөхсәт итегез.

(оешманың исемен яки Ф. И. О. исемен күрсәтергә һәм жир кишәрлегенә хокук
төрен күрсәтергә)

һәм _____ жирләрендә урнашкан
(торак пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлеге булу белән характерлана:

агач _____ берәмлек

куаклар _____ берәмлек

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агачны кискән
өчен түләүне гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен
компенсация өчен утырту башкарырга йөкләмә алам.

Ф. И. О. _____ (Имза)
Дата _____

Күшымталар:

1. Беренчел-рөхсәт документлары.
2. Киселергә тиешле яшел утыртмаларның төрен һәм санын тамгалап, жир участогы план

Татарстан Республикасы Сарман
муниципаль районы Югары
Чыршылы авыл жирлеге
территориясендэ РФ Дэүлэт урман
фонды жирләренә көрмөгөн яшел
үсентеләрне кисү тәртибе турындагы
нигезләмәгә 2 нче кушымта

яшел үсентеләрне киселергә тиешле булуын тану турында
АКТ

Сарман муниципаль районы Югары Чыршылы авыл жирлеге Башкарма комитеты
«_____» _____

Комиссия составы:

1. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
2. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
3. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)
яшел үсентеләр тикшерелде.

Тикшерү нәтижәләре:

Нәтижә:

Комиссия әгъзалары:

1. _____
(имза) (Ф. И. О.)
2. _____
(имза) (Ф. И. О.)
3. _____
(имза) (Ф. И. О.)